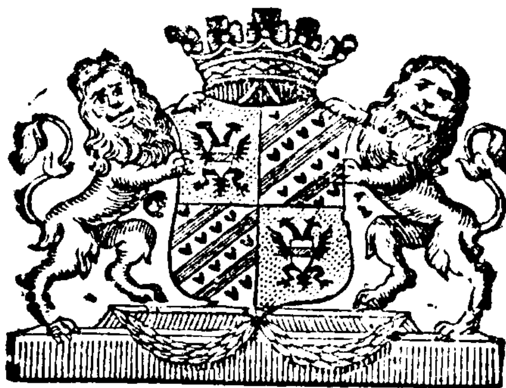
A°. 1828. N°. 46.

PROVIN- CIALE
GRONINGER COURANT.

VRIJDAG den 6 Junij.

Bij deze Courant wordt een Bijvoegsel gratis uitgegeven.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT *den* 30 *Mei.* Van de Oostenrijksche zijde wordt officiëel aangekondigd, dat Oostenrijk, in den nu uitgebroken oorlog tusschen Rusland en de Verhevene Porte, eene stipte onzijdigheid in acht zal nemen, en dat diën ten gevolge de Oostenrijksche consuls in Jassy en in Bucharest, bij de aannadering der Russische troepen, deze plaatsen hebben verlaten, en zich naar het Oostenrijksch grondgebied hebben begeven.

Uit de Oostenrijksche berigten blijkt, dat de hoofdmagt van het Russisch leger, hetwelk bestemd is geweest, om de Vorstendommen te bezetten, de Beneden-Pruth is overgetrokken, en dat, na het terugdrijven van eene afdeeling Turken uit Gallacz, een deel dezer troepen, ten getalle van 10,000 man, waaronder 4000 man kavallerie, zich rondom de vesting Braïlow heeft geposteerd; dat voorts een talrijke afdeeling Kozakken naar Wallachije is gezonden, om zich zoo spoedig mogelijk meester te maken van Bucharest; dat het gerucht liep, dat de voorhoede derzelve genoemde stad den 11 Mei had in bezit genomen; dat in Jassy niet meer waren achtergebleven, dan 800 man infanterie, en 100 Kozakken, en dat het gros der troepen, welke van die zijde in Moldavie zijn gerukt, onder bevel van den generaal Kleist, verder naar de zijde van Wallachije en de Donau is getrokken, en den 10 reeds tot op een kleinen afstand van Fokschanij was gevorderd.

— Uit Bucharest van den 12 Mei schrijft men: Eindelijk hebben wij de eerste krisis doorgestaan. Den 10 dezer verlieten ons de Hospodar en de Oostenrijksche Consul van Fleischhaker, om zich naar Zevenbergen te begeven. Dadelijk daarop verspreide zich het gerucht, dat de Turken bij Silistria den Donau waren overgetrokken en op weg naar Bucharest waren. Thans begon een algemeene vlugt en de stad was binnen weinige uren bijna ledig. Het bleek echter daarna, dat slechts eenige Turken uit Silistria over den Donau waren getrokken, om levensmiddelen te halen. Intusschen hadden zich vele vlugtelingen van hier naar Fokschanij begeven, door wie de Kozakken, welke aldaar waren binnengerukt, onderrigt werden van het vermeende gevaar, waarin Bucharest zweefde. Deze schijnen hierop hunnen marsch bespoedigd te hebben, daar reeds gisteren middag eene afdeeling Kozakken van 50 man, met stof en zweet bedekt, hier binnenrukten. Heden namiddag 4 uren is de Russische voorhoede uit 3000 man Kozakken en Uhlanen bestaande, onder kommando van den generaal baron Geismar alhier aangekomen, waarmede alle gevaar geweken is; de vlugtelingen keeren allen terug, en men is met de komst der Russen verheugd.

— Berigten uit Korfu, van den 3 Mei, melden de navolgende bijzonderheden:

„ De scheepsmagt der Geallieerden blokkeert steeds met de meeste gestrengheid de havens van Messenie, welke door de Egyptische troepen zijn bezet. De Russische scheepsmagt, welke, onder de bevelen van den admiraal van Heijden, van Malta is gekomen, is naar de wateren van Navarino gezeild, ten einde aldaar voor de blokkade te zorgen, en het schip Alexander, hetwelk in die wateren eenige zeeschade had bekomen, is den 23 April naar de reede van Zante teruggekeerd, om dezelve te herstellen."

„ Door deze blokkade verergert de toestand van Ibrahim, bassa, dagelijks, doch dit legerhoofd wordt nog daarenboven in de engte gedreven door een deel Arnauten, welke hij in zijne dienst heeft. Deze lieden hebben de hun sedert 18 maanden verschuldigde soldij verlangd; zijn, bij mangel van betaling, in opstand geraakt, en hebben zich bij die gelegenheid meester gemaakt van de sterkte Coron, met bedreiging, dat, indien men hen niet te vrede stelde, zij die sterkte aan de Grieken zouden inruimen. Men voegt er bij, dat Ibrahim eenige Egyptenaren tegen deze vesting heeft doen aanrukken, maar dat dezelve door de Arnauten met een aanzienlijk verlies zijn afgewezen."

„ Omtrent de krijgsverrigtingen der Grieken op het westelijk gedeelte van het vaste land van Griekenland wordt gemeld, dat de troepen van den generaal Church bezit hebben genomen van Poro, en daar bij eenige Turken gevangen hebben gemaakt; — dat zij voorts meester zijn van de moerassen voor Missolongi, en hunne operatien tegen deze plaats en Anatolico voortzetten. De Turksche bezetting van laatstgenoemde sterkte telt 300 man. — De Grieken hebben bij Calavrisso een convooi van leeftogt, voor Missolongi bestemd, aangehouden en vermeesterd."

„ De kolonel Fabvier heeft de Grieksche dienst geenzins vaarwel gezegd en is door den president benoemd als bevelhebber van Korinthe, welks bezetting naar het leger in oostelijk Griekenland, onder Demetrius Hypsilanti, is vertrokken. — De mislukte expeditie der Grieken tegen Scio heeft die van Samos doen besluiten, om de hulp van eenige scheepsmagt aan te vragen, ten einde dat eiland tegen de aanvallen der Turken van de Aziatische zijde te waarborgen."

„ De berigten van Egina luiden zeer gunstig omtrent de allerwege in Griekenland herlevende orde, ten aanzien van het binnenlandsch bestuur."

— Volgens de laatste berigten uit Konstantinopel scheen het, dat daar twee partijen waren, eene voor vrede en eene voor oorlog; tot de eerste behoorden bijna al de Turksche ministers, de voornaamste bewerker van de vernietiging der Janitsaren mede ingesloten. Deze laatste was belast, om zich naar het leger aan de Donau te begeven, maar vertraagde zijn vertrek onder allerlei voorwendsels. Men dacht, dat de tijdingen van het bezetten der Vorstendommen de partijen tot eene geweldige uitbarsting zou brengen en de sterkste, die voor vrede is, de overhand zou behouden. De Turksche ministers zitten, zoo te zeggen, dag en nacht te beraadslagen en somtijds worden ook wel vreemde ministers van die weinige, welke nog te Konstantinopel gebleven zijn, bij hen geroepen.

HAMBURG *den* 30 *Mei.* Het fraaije Engelsche stoomschip, bestemd voor den overtogt van Lubeck naar Petersburg en terug, is gisteren met 50 passagiers van eerstgenoemde plaats vertrokken. Door middel van dit vaartuig kan men regelmatig binnen acht à negen dagen uit de hoofsteden van Frankrijk en Engeland naar die van Rusland worden overgebragt, en kunnen de bewoners van de Newa zich aanmerken, als, in zekeren zin, digter bij de Seine en de Theems geplaatst; — eene omstandigheid, welke waarschijnlijk, zoo wel op wederzijdsch verkeer, als op de ontwikkeling van het zedelijk vermogen, eenigen invloed zal hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS *den* 30 *Mei.* Heden hebben de gedeputeerden de beraadslagingen geopend omtrent de wet op de dagbladen, hoofdzakelijk strekkende, om ten opzigte derzelve af te schaffen het privilegie en de censuur, maar om dezelve tevens, wat betreft het middel van tuchtiging voor bedrevene misslagen, aan zeer sterke banden te leggen. — Daar eene dergelijke wet wordt aangemerkt als de tweede waarborg, welken de ministers hebben willen verleenen, ten einde de gematigde constitutionelen op deze wijze over te halen, om de geldmiddelen toe te staan, worden de beraadslagingen over dezelve met belangstelling te gemoet gezien, inzonderheid, daar de constitutionelen van den beginne af aan verdeeld van gevoelen zijn geweest omtrent deze aangelegenheden.

De heer Keatry heeft zich met kracht tegen het ontwerp verklaard en getracht in het breede te betoogen, dat de eenvoudige uitlegging van het charter vereischt, dat aan de dagbladen eene gelijke vrijheid zal worden verleend, als aan alle andere drukwerken; dat het ontwerp der ministers, strekkende, om de uitgave dier bladen te verbinden aan zware borgtogten, en aan vermogende verantwoordelijke redacteurs, uit den aard der zaak, die vrijheid verkort, en alzoo tegen de grondwet strijdt; dat eene regering bij vertegenwoordiging niet kan bestaan zonder vrije dagbladen, en inzonderheid in een land, in hetwelk eene magtige partij steeds werkzaam is, om alle burgerlijke en Godsdienstige vrijheid te vernietigen. Hij hield zich overtuigd, dat met de ministeriële voordragt de groote steun eener constitutionele regering zoude worden omverre geworpen, immers aan het wankelen gebragt, en heeft onder andere gezegd: „ Het is waarschijnlijk, dat de ministers hunnen arbeid, in alle zijne gedrochtelijke deelen, zullen willen verdedigen. Indien zij ons tot dien prijs vrede of oorlog aanbieden, nemen wij den oorlog aan, ten einde het vaderland in deszelfs dierbaarste belangen te beschermen."

De heer de Corcelles heeft in gelijken zin gesproken, en, onder andere, aangemerkt, dat, daar in Engeland en in de Vereenigde Staten de dagbladen eene volledige vrijheid genoten, zonder dat de rust daar door eenigzins werd gestoord, hij niet konde bevroeden, waarom men die vrijheid in Frankrijk wilde verkorten.

De heer Mechin, mede tot de partij der constitutionelen behoorende, heeft zich niet tegen het zamenstel der wet verklaard, maar alleen eenige verbeteringen in dezelve verlangd. — Morgen zullen de beraadslagingen worden voortgezet. — Onder de leden, welke de wet zullen bestrijden, behoort de heer B. Constant, welke zich te voren niet geheel tegen dezelve had verklaard.

— Volgens onze dagbladen heeft zich in Oporto de kern gevormd van een voorloopig portugeesch gouvernement, strekkende, om het constitutioneel gezag van D. Pedro tegen de pogingen der Miguellisten te handhaven. Men voegt er bij, dat dit gouvernement wordt gepresideerd door den graaf Sampaijo, en door een genoegzaam aantal troepen wordt erkend. — Het ontbreekt echter aan nadere opgaven, aan welke men de waarschijnlijkheid van dit berigt kan toetsen.

— Men verzekert, dat de Koning van Spanje een complot ontdekt heeft, om hem van den troon te stooten en don Carlos er op te plaatsen. Die Prins en zijne gemalin, alsmede de zuster van deze, eene Portugesche Prinses, en de Koningin weduwe van Portugal (zuster van Ferdinand van Spanje), zouden tot de zamengezworenen behooren.

GROOTBRITTANJE.

LONDON *den* 31 *Mei.* Gister is de benoeming der nieuwe ministers in de hof-courant aangekondigd. In het kabinet vervangt de graaf Aberdeen den graaf Dudly, als secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken, en sir George Murray den heer Huskisson, als hoofd van het koloniale departement. Buiten het kabinet is de burggraaf Lowther, in plaats van den heer Charles Arbuthnot, tot eersten kommissaris der bosschen en land-inkomsten benoemd, terwijl laatstgemelde heer het kanselierschap van Lancaster erlangt, hetwelk door graaf Aberdeen ontruimd wordt; voorts vervangt sir Henry Hardinge den lord Palmerston als secretaris van oorlog; de heer Thomas Peregrine Courtenay is vice-president van den raad van handel geworden, in plaats van den heer Frankland Lewis; de heer Horace Twiss, onder-secretaris van staat voor het koloniaal departement, in plaats van lord T. L. Gower, en eindelijk de heer George Bankes, secretaris van den raad van controle, in plaats van den heer Courtenay. Deze laatste, gelijk ook burggraaf Lowther, sir George Murray en sir Henry Hardinge hebben eed gedaan als leden van den geheimen raad. De *Times* noemt een zoo grooten ommekeer eene ontbinding en weder zamenstelling van het ministerie, niet eene verandering in hetzelve. Sterk twisten over het algemeen onze bladen, of deze omwenteling door eene verandering van staatkundig stelsel gevolg zal worden. De *Courier* ontkent dit met drift en bij herhaling. Lord Wellington, zegt hij, blijft eerste minister, gelijk hij dit te voren was, en is de man niet, om zich door anderen te laten besturen, of in de uitvoering van wel beraamde plannen weifelend te laten maken. De *Times* daarentegen, die reeds vroeger had doen opmerken, hoe gretiglijk men den brief van den heer Huskisson als eene nederlegging van zijnen post had aangenomen, ziet in het gebeurde eene volkomen zegepraal, voor zoo ver het ministerie betreft, van de partij der olijgarchen en dus den ondergang van het liberale regeringstelsel, tot hetwelk men ons gouvernement met zoo veel blijdschap had zien terug keeren. De beslissing der vraag, of de ministeriele revolutie, blootelijk eene verandering van personen, of ook van stelsel zijn zal, is van des te meer onmiddelijk gewigt, daar in het laatste geval de aftredende leden, behoudens eer en kieschheid, tot de oppositie zouden kunnen overgaan, welke waarschijnlijk tegen het nieuw bestuur gevormd zal worden. De *Courier* schijnt dit te vrezen, want gister van een gerucht sprekende, volgens hetwelk men voornemens zou zijn, om den heer Huskisson te nopen, zich aan het hoofd dier oppositie te plaatsen, merkt hij aan, dat zoodanig eene poging mislukken moet, vermits de heer Huskisson zelf den voorslag als eene beleediging zou moeten opnemen. In het parlement zou eene vereeniging van bekwame redenaars, tegen wier aanvallen het ministerie zich zou moeten verdedigen, des te onaangenamer voor hetzelve wezen, omdat het geene voorname sprekers onder zijne leden telt. De *Courier* erkent dit eenigermate door te zeggen, dat, „ gezond verstand en opregte bedoelingen de beste bestanddeelen zijn in het karakter van eenen staatsman, en dat, zonder het redenaars-talent te klein te willen achten, men het er voor houden mag, dat gepaste maatregelen de hulp van welsprekendheid niet behoeven." Reeds gister heeft in het parlement, hetwelk na de Pinkster-vakantie voor de eerste maal weder bijeen was, eenige woordwisseling plaats gehad over de benoeming van den heer G. Murray, dien men, als militair persoon (hij is kwartier-meester generaal der armee onder lord Wellington en naderhand bevelhebber in Ierland geweest) minder geschikt achtte tot het opperbewind der koloniën; de discussie is echter, aangemerkt de afwezigheid der ministers, niet voortgezet.

— De tunnel, onder de Theems, is thans weder voor het publiek open en men kan er omtrent 250 voet in doordringen; het overige is nog niet weder vrij van water: bij het schild staat nog omtrent 7 voet. In het geheel heeft men eene lengte van omtrent 600 voet af en er blijft nog omtrent eene lengte van 350 voet door te graven. In den beginne had men berekend, dat de geheele doorgang 166 duizend pond sterling zou kosten en nu is er reeds 130 duizend pond besteed en berekend men, dat er nog 150 duizend pond noodig is, om het werk tot volkomenheid te brengen. Kan die som gevonden worden, dan is er geen redelijken twijfel aan het wel slagen der onderneming en zou zij zeker tot de stoutste van onzen tijd behooren.

NEDERLANDEN.

GRONINGEN *den* 5 *Junij.* Het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen heeft in deszelfs algemeene vergadering tot gewone leden benoemd: de heeren S. Elzo Stratingh, hoogleeraar in de geneeskunde te Groningen; J. Mulder, predikant te Groningen; J. H. Philipse, beroepen hoogleeraar in de regten te Groningen, en N. Westendorp, predikant en schoolopziener te Losdorp.

— Burgemeester en Wethouderen der Stad Groningen hebben de loting, ten behoeve der schutterij zullende plaats hebben op het raadhuis, bepaald op navolgende dagen en uren: op Maandag den 9 Junij aanstaande, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1803; op Dingsdag den 10, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1802; op Woensdag den 11, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1801; op Donderdag den 12, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1800; op Vrijdag den 13, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1799; op Zaturdag den 14, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1798; op Maandag den 16, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1797; op Dingsdag den 17, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1796; op Donderdag den 19, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1795, en op Vrijdag den 20, des voormiddags te 9 uren, diegene, welke geboren zijn in het jaar 1794. Die verhinderd mogten worden in persoon bij de loting te zijn, kunnen zich aldaar door een' gemagtigden doen vertegenwoordigen. Geen gemagtigde verschijnende, zal de loting geschieden door een der leden van de kommissie van het plaatselijk bestuur, onder wier opzigt de loting zal plaats hebben.

Aan de Leden van het BIJBELGENOOTSCHAP te *Groningen*, wordt hiermede berigt, dat de Algemeene Vergadering zal gehouden worden op aanstaanden *Dingsdag* den 10 Junij, te 12 uren, in het Provinciehuis; inzonderheid worden die Leden hiermede tot derzelver bijwoning uitgenoodigd, die, buiten de Stad wonende, geen bewijs van toegang hebben ontvangen.

GRONINGEN den 5 Junij 1828. S. E. STRATINGH, *Secretaris.*

GEBOORTE - HUWELIJKS - en STERFBERIGTEN.

Getrouwd:

J. R. VAN EERDE, Predikant te *Obergum*.

WINSUM den 2 Junij 1828. J. C. VAN DER TUUK.

GRONINGEN den 4 Junij 1828. Getrouwd:

P. HOFSTEDE DE GROOT.

G. A. VAN HERWERDEN.

Deze kennisgeving gelieven Bloedverwanten, Vrienden en Bekenden in plaats van bijzondere mededeeling aan te nemen.

Heden morgen te 5 uren, overleed mijn waarde Man ALBERT POPKO VAN BOLHUIS, na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van bijna 69 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 42 jaren.

Bitter bedroefd, geve hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

HORENSCHE DIJK den 1 Junij 1828. ALBERDINA P. DE VRIES, Wedw. A. P. VAN BOLHUIS. mede uit naam mijner Kinderen.

Zacht en gelaten, in het vertrouwen op eene betere stands-verwisseling, ontsliep heden avond, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijn hartelijk geliefde en veel belovende Zoon, FOLKERS JOHANNES, in den jeugdigen ouderdom van 26 jaren en 9 maanden, na eene ziekte van 14 maanden.

Dienende deze als algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

HOOGEZAND den 2 Junij 1828. F. F. PFEIFFER.

BLIJHAM den 3 Junij 1828. Heden overleed alhier, na een langzaam verval van levenskrachten, mijn waarde Broeder HILLENIUS SIBOLTS TEN HAVE, in den ouderdom van ruim negen en tachtig jaren.

WILLEM SIBOLTS TEN HAVE.

Heden avond, te 10 uren, overleed mijn waarde Oom JAN VAN HATEREN, in den ouderdom van 88 jaren en ruim 5 maanden.

BOURTANGE den 3 Junij 1828. W. A. VAN HATEREN.

Heden, in den vroegen morgen, overleed, tot onze bittere droefheid, na eene langdurige ongesteldheid en bijkomend toeval, onze geliefde Moeder, Vrouwe MARIA ALBERTINA JOHANNA DE DREWS, Wedw. wijlen den Hoog Edel Gestr. Heer en Mr. WILLEM DE SITTER, laatst *President van de Regtbank van Eersten Aanleg* te *Winschoten*, in de ouderdom van ruim tweeenzeventig jaren.

MIDLAREN den 4 Junij 1828. R. DE SITTER, mede namens mijne Broeders en Zusters.

TWEEDE DIRECTIE van FORTIFICATIEN.

OPENBARE AANBESTEDING.

Ingevolge magtiging van Z. K. HOOGHEID den *KOMMISSARIS-GENERAAL* van OORLOG en behoudens Hoogstdeszelfs nadere goedkeuring, zal, door den LUITENANT-KOLONEL *W. VALTER*, waarnemend DIRECTEUR dezer Directie, of, bij deszelfs afwezigheid, door de 1ste LUITENANT *J. CARSTEN*, eerstaanwezend INGENIEUR te *Delfzijl*, in het openbaar worden Aanbesteed:

Het AFBREKEN en VERNIEUWEN der BEKLEEDINGS-MUUR van de kapitale Wal, regts van de kleine Waterpoort tot aan de eerstvolgende inspringende Hoek aldaar, benevens eenige daar mede in verband staande HERSTELLINGEN.

Deze Besteding zal geschieden op *Donderdag* den 12 Junij 1828, des voormiddags te 11 uren, ten huize van den Postmeester J. WEITS te *Delfzijl*, alwaar de Bestekken 14 dagen voor de dag der Besteding zullen ter lezing liggen, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij den eerstaanwezend INGENIEUR voornoemd.

Op *Zaturdag* den 7 Junij 1828, des namiddags te 3 uren, ten huize van IZEBRANT VAN KAMPEN, te *Schouwerzijl*, zal, door de DIRECTIE van het *SCHOUWER ZIJLVEST*, onder nadere approbatie van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN van de PROVINCIE *GRONINGEN*, worden Aanbesteed:

Het MAKEN en LEVEREN van twee nieuwe EB-DEUREN in de *Schouwer Zijl*. Het Bestek en de Conditien, op welke die Aanbesteding zal plaats hebben, zullen van nu af aan ter lezing liggen bij L. VAN DER MOLEN, aan de Groote Markt te *Groningen*, als mede ten huize van I. VAN KAMPEN, te *Schouwerzijl*.

Op last der Directie:
De Secretaris,
J. VAN JULSINGHA.

De SCHEPPER en ZIJLRIGTEREN van de SCHEPPERIJ *HET VIERENDEEL*, zijn voornemens, om op *Zaturdag* den 7 Junij 1828, des middags te 2 uren, ten huize van de Wedw. L. MULDER, te *Ten Boer*, onder nadere approbatie, Aanbesteding te houden van het GRAVEN eener GEDEELTE van het zoogenaamde *KARRINGE-MAAR*, ter lengte van nagenoeg 3280 Ellen; waarvan de Conditie, ten minsten drie dagen bevorens, ten huize van de Wedw. voornoemd, ter lezing zal liggen.

G. C. DE BOER,
Schepper.

De SCHEPPER en ZIJLVESTEN van het *OTERDUMMER ZIJLVEST* gedenken, publiek, op nadere approbatie, op *Maandag* den 9 Junij 1828, des namiddags te 2 uren, ten huize van den Kastelein SCHANSEMA, te *Oterdum*, aan de minstdoende Uittebesteden: eenige REPARATIEN aan gemelde *ZIJL* en *ZIJLVESTERWERKEN*, met de daartoe benoodigde MATERIALEN; waar van het Bestek, drie dagen voor de Uitbesteding, ten huize bovengemeld ter lezing zal zijn.

Namens de Directie voornd.:
J. S. NIJHOFF.

AANBESTEDING.

Op *Woensdag* den 11 Junij 1828, des voormiddags te 11 uren, in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam*, zal door de DIRECTIE van het *WINSUMER-* en *SCHAPHALSTER ZIJLVEST*, onder nadere Approbatie van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN der PROVINCIE *GRONINGEN*, worden Aanbesteed:

I. Het DOEN van EENIGE VERNIEUWINGEN of REPARATIEN aan het ZIJLVESTERHUIS, WAARMANS WONING en de WINSUMER- en SCHAPHALSTER ZIJLEN.

II. Het GRAVEN van het RASKWERDER MAAR, ter lengte van 4100 Ellen.

III. Het REPAREREN van de NIEUWE TIL over het RASKWERDER MAAR.

IV. Het REPAREREN van de zoogenaamde *PASTORIJ- PARADIJS-* en *BAKKERS TILLEN*, onder de Schepperij van INNERSDIJK, te *Bedum*.

V. Het REPAREREN van de TEMTIL, in de Weg bij *Obergum* gelegen.

VI. Het GRAVEN van het KOKS MAAR, van af de *Elswerderdam*, achter *Kantens*, tot aan de *Delthe*, ter lengte van 2910 Ellen.

VII. Het GRAVEN van het EPPENHUIZER of HOOGEPANDSTER MAAR, lang plus minus 2100 Ellen.

VIII. Het GRAVEN van het STEDUMER MAAR, van af het Vallaat te *Oosterdijkshorne* tot aan het Dorp te *Stedum*, lang ongeveer 5350 Ellen.

IX. Het VERNIEUWEN van eene HOUTEN BUNING, voor langs de Haven van het Dorp *Stedum*.

X. Het HERSTELLEN van het zoogenaamde *LENDT*, of de OPSLAGPLAATS te *Winsum*.

De Bestekken, op welke de Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen 14 dagen bevorens, in het Zijlvesterhuis voorschreven, ter lezing liggen.

Op last van de Directie,
De Secretaris:
B. PEPPINK.

Op *Donderdag* den 12 Junij 1828, des voormiddags te 10 uren, ten huize van MARTENS, te *Windeweer*, gedenken Heeren GECOMMITTEERDEN VAN HET GENERALE ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN*, publiek aan den minsteischende Aantebesteden:

I. Eenige REPARATIEN aan onderscheidene Objecten, het GENERALE ZIJLVEST incumberende, waaronder eene nieuwe DUC D'ALVE, met de LEVERANTIE van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

II. Eenige REPARATIEN aan de DORPSTER ZIJL, te *Delfzijl*, met de LEVERANTIE der benoodigde MATERIALEN.

III. Adidem aan de SLOCHTER en SCHARMER ZIJL aldaar, benevens het LEVEREN en MAKEN van een paar nieuwe VLOEDDEUREN.

IV. Het REPAREREN van de MUIDER KLAP bij *Windeweer*.

De Bestekken en Conditien hiervan, zullen, acht dagen bevorens, ten huize van Uitbesteding en bij de wedw. J. A. SMAAL, te *Delfzijl*, ter lezing liggen.

De OVERSTE SCHEPPER EN SCHEPPEREN VAN HET GENERALE ZIJLVEST DER *DRIE DELFZIJLEN* doen te weten aan de belanghebbenden, dat door den ONTVANGER van het welgemelde Zijlvest, op den eersten November aanstaande, ten huize van den Kastelein K. SCHUILING, in de Herberg *Loppersum*, te *Groningen*, des morgens van 10 tot 11 uren zal worden gevaceerd ter UITBETALING van de drie nog overgeblevene AANDEELEN in de Negotiatie, gedaan door genoemd Zijlvest, tot hoeding der kosten nopens het graven van een Afwaterings-Kanaal ten Zuiden om *Appingedam*, d. d. 1 November 1818, zijnde no 6, 22 en 24, ieder à *f* 1000 — 00, waarmede voorschreven Zijlvester-Negotiatie volkomen is afgelost.

GRONINGEN den 2 Junij 1828. *De Overste Schepper en Schepperen voornoemd:* T. HAAKMA TRESLING.
Uit last van dezelve,
J. Q. CLEVERINGA,
Secretaris.

De ondergeteekenden, uitmakende het PLAATSELIJK BESTUUR DER ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ VOOR *WEEZEN*, gevestigd te *Rotterdam*, voor *Groningen*, noodigen bij deze hunne Stad- en Landgenooten uit, om DEEL in deze NUTTIGE en HEILZAME INRIGTING te nemen, waartoe ten huize van den tweeden ondergeteekende (aan de Noorderhaven) de *Statuten* te bekomen zijn.

Bij dezelve wordt aan KINDEREN, die één of beide Ouders mogten verliezen, *op eenen duurzamen voet*, een JAARLIJKSCH INKOMEN, benevens een UITZET op hun 20ste à 25ste jaar verzekerd.

GRONINGEN den 2 Junij 1828. C. U. J. HUBER, *Plaatselijk Kommissaris.* H. BEEKHUIS DAMSTÉ, *Agent.*

VERKOOPING van MANUFACTUREN.

Op *Maandag* den 9 Junij 1828, des nademiddags precies te 2 uur, zal, ten huize van den Kastelein ABEL J. RUIBING, aan het Kerkhof te *Winschoten*, op Boelgoeds-Conditien, aan de meestbiedenden, publiek worden Verkocht:

Allerhande soorten van GECOULEURDE en ZWARTE LAKENS, JAPANSCHE CITSEN en WOLLEN BEDDEDEKENS, BONTE en WITTE KATOENEN, MANS en VROUWEN HALS- en ZAKDOEKEN en verdere MANUFACTUREN.

HOUTVEILING.

Op *Dingsdag* den 10 Junij 1828, des voormiddags te 10 uren, zal er, ten huize van den Herbergier J. S. NIENOORT, te *Onderdendam*, onder werkelijke Houtkoopers worden Geveild: eene aanzienlijke partij droog GEZAAGD HOUT, bestaande in GREINEN en VUREN POSTEN en PLANKEN, RIBBEN, LATTEN, SCHROTEN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Op *Woensdag* den 11 Junij 1828, des namiddags te 2 uren, zal men, in de *Vonk*, buiten het Kleine Poortje, onder werkelijke Houtkoopers presenteren: twee nieuws uit Zee aangekomene Ladingen OOSTZEESCH HOUT en een partij STETTINSCHE GREENEN BALKEN, als mede een nieuwe van *Drobak* aangevoerde Lading overmaats en maats BALKEN, JUFFERS, KOLDERS en SPARREN, liggende bij den Molen van J. CARDINAAL, buiten de Steentil-poort, en bij de twee Zaagmolens buiten de Krane-poort; zijnde de Notitien bij genoemde Molens te bekomen.

Mr. L. WICHERS WILDERVANCK, openbaar Notaris, residerende te *Zuidbroek*, gedenkt, op verzoek van de VOLMAGTEN van *Zuidbroek* en *Muntendam*, op *Donderdag* den 12 Junij 1828, des namiddags precies te 2 uren, ten huize van JURRIEN JANS BROUWER, te *Muntendam*, publiek Uittebesteden:

De GEDEELTELIJKE VERNIEUWING van de KLAPBRUG, gelegen over het Hoofddiep te *Muntendam*; waarvan het Bestek en de Conditien, acht dagen bevorens, ten huize van Uitbesteding en bij H. WILLEMSEN, te *Zuidbroek*, ter lezing liggen.

L. WICHERS WILDERVANCK,
Notaris.

Mr F. I. ABRESCH, openbaar Notaris te *Zuidhorn*, is voornemens, ten verzoeke van de Weduwe D. J. SICCAMA en CONSTN., op *Maandag* den 16 Junij 1828, des voordemiddags precies te 10 uren te beginnen, aan derzelver Plaats op *de Waard*, onder *Grijpskerk*, op gewone Boelgoeds-Conditien, te Verkoopen: het TOPGRAS van p. m. 13½ Bunder *Land;* voorts 5 Bunders KOOLZAAD; p. m. 4 Bunders GARST, ENZ. ENZ.

Mr. F. I. ABRESCH.

Door het Overlijden van KLAAS L. DE JONGE en Vrouw is men voornemens om UIT DE HAND TE VERKOOPEN: een zeer aanzienlijke BEHUIZINGE, staande en gelegen te *Oude Pekela*, digt bij het middenste Verlaat, voorzien van onderscheidene Vertrekken, waarvan een gedeelte zeer geschikt is, om het zelve aan een ander te Verhuren, met een APPELHOF en TUIN, en een SCHEEPSTIMMERWERF, met nog plus minus een Bunder GROENLAND, zwettende onmiddelijk aan de voornoemde percelen. Iemand hier gading van makende, vervoege zich bij N. J. MULDER, te *Noordbroek*.

UIT DE HAND TE KOOP: eene NIEUWE LINNEN KAPWAGEN en een HALFSLETEN POORTIER-WAGEN; 2 LODEN BLAAUWKUIPEN en een KOPEREN KETEL. Te zamen te bevragen bij G. H. JACOBS, Mr. *Smid*, op de hoek bij Poelpoortenboog. —— GRONINGEN den 5 Junij 1828.

Er wordt UIT DE HAND TE KOOP gepresenteerd: een KOOL-KLEED met de daarbij behoorende GEREEDSCHAPPEN. Adres bij ONNE A. HOGENOOT, Watermolenaar onder *Hoogkerk*, nabij *Groningen*.

De KASTELEINS van *Winsum* en *Obergum* gezien hebbende de Annonce van de KASTELEINS te *Onderdendam*, dat de HARDDRAVERIJ, jaarlijks aldaar gehouden wordende en invallende den eersten *Zaturdag* na de *Warffumer* Markt, ook dit jaar, *zonder verandering*, zal plaats hebben den eersten *Zaturdag* na de *Warffumer* Markt, zijnde den 28 Junij 1828, juist invalt op den dag, dat de jaarlijksche HARDDRAVERIJ te *Winsum* wordt gehouden, zijnde des *Zaturdags* voor de *Wehester* Markt, zoo zijn de eerstgenoemden (te zeer met de geest van inschikkelijkheid bezield), als nu voornemens, om, in plaats van den 28 Junij 1828, ACHT DAGEN VROEGER en alzoo op den 21 Junij 1828, des namiddags te 2 uren, te willen laten Verharddraven: Tien *TIEN GULDEN STUKKEN*, waarop alle Paarden, tot genoegen der Keurmeesters, zullen worden toegelaten.

De ondergeteekende, wonende aan het Rademarkt, letter R, no. 278, te *Groningen*, brengt bij dezen ter kennis, dat hij aldaar het bedrijf uitoefent van COMMISSIONAIR IN GRANEN; weshalve hij zich te dezen aanzien in de gunst en recommandatie van het geëerd Publiek aanbeveelt. Zullende hij, door eene spoedige en naauwkeurige behandeling, zijne Begunstigers trachten genoegen te geven.

JOH. K. SPELBRINK.

Bij *de Gekwalificeerde Kollekteurs* S. J. VAN COEVORDEN EN ZOON, aan de Visch-Markt te *Groningen* (bij wien in de afgeloopene Loterij is getrokken *f* 5000 — 00 op no. 14459), zijn nu wederom te bekomen voor de 140*ste LOTERIJ* (waarvan *de Eerste Klasse* op den 7 Junij 1828 te *Brussel* zal trekken): LOTEN en GEDEELTEN van dezelve, en wel een Heel Lot à *f* 46 — 00, Half *f* 23 — 00, Vijfde *f* 9 — 20, Tiende *f* 4 — 60 en een Twintigste *f* 2 — 30. Voorts IN KOOP voor de EERSTE KLASSE, een Heel Lot *f* 11 — 00, Half 5 — 50, Vijfde *f* 2 — 20 en een Tiende *f* 1 — 10.

Ten Kantore van dezelven wordt GENERAAL CONTRA-BOEK gehouden van de geheele Loterij.

GRONINGEN den 19 Mei 1828. *De Gekwalificeerde Kollekteurs:* S. J. VAN COEVORDEN EN ZOON.

Te *Groningen*, bij de Wedw. M. VAN HEIJNINGEN BOSCH en ZOON, Oude Ebbinge-straat, A, 78. *Met autorisatie.*

BIJVOEGSEL,

BEHOORENDE TOT DE

PROVINCIALE GRONINGER COURANT.

Vrijdag den 6 Junij 1828. N°. 46.

De *Commissaris-Generaal van Oorlog*, herinnert bij deze, alle houders van pre-
tensien, ten laste van het Departement van Oorlog, *over den jare* 1827, dat de
.. tot het indienen van hunne rekeningen, memorien of declaratien, achtervol-
.ns de wet van 8 November 1815, no. 36, *met den laatsten der aanstaande*
..and Junij finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene derzelve meer kun-
..n worden aangenomen, en noodigt hen, mitsdien, om dit uiterst tijdstip van
..diening niet af te wachten, maar hunne stukken, onverwijld, aan het Departe-
..ent van Oorlog in te zenden.

'S GRAVENHAGE den 3 Mei 1828. F R E D E R I K.

De *Minister voor de Marine en Kolonien* herinnert, bij deze, alle houders van
.retentien, ten laste van voornoemd Departement, over de dienst van 1827, dat de
..rmijn, tot het indienen hunner Rekeningen, Memorien of Declaratien, achter-
.olgens de Wet van den 8sten November 1815, no. 36, met den laatsten Junij
.anstaande finaal zal zijn verstreken, en noodigt hen dien ten gevolge uit, om
.unne stukken, onverwijld, aan het Ministerie in te zenden.

'S GRAVENHAGE
.en 10 April 1828.

Voor den Minister voor de Marine en Kolonien,
De Secretaris-Generaal:
QUARLES VAN UFFORD.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* herinnert, bij deze, alle houders van
.chuldvorderingen, ten laste van het Departement van Binnenlandsche Zaken,
.ver den jare 1827, dat de tijd tot het indienen van hunne rekeningen of decla-
.atien, ten gevolge der bepalingen, vervat in de Wet van den 8 November 1815,
.o. 36 (*Staatsblad no.* 51), met den laatsten der maand Junij aanstaande zal ko-
.nen op te houden, en alzoo, na dien dag, geene derzelve meer kunnen worden
.angenomen, en noodigt mitsdien de belanghebbenden uit, om, vóór den afloop
.an dit uiterste tijdstip van indiening, hunne stukken aan die Autoriteit of dien
Ambtenaar in te zenden, van wien zij den last bekomen hebben, welke betrek-
.ing heeft tot het voorwerp hunner onbetaalde schuldvordering.

Wordende, bij deze, ten overvloede herinnerd, dat thans tot het Departement
.an Binnenlandsche Zaken behooren de Administratien voor het Binnenlandsch
Bestuur, den Waterstaat en het geen daar onder behoort, de Gevangenissen en de
Nationale Militie en Schutterijen, het Onderwijs, de Kunsten en Wetenschappen,
.e Nationale Nijverheid en Mijnen, het Armwezen en de zaken van de Roomsch-
Katholijke Eeredienst; mitsdien alle schuldvorderingen ten laste dier Administra-
.ien, als mede die ten laste der Algemeene Lands Letter- en Steen-Drukkerij.

De Minister voornoemd:
L. VAN GOBBELSCHROY.

De *Directeur-Generaal voor de zaken der Hervormde Kerk, enz.*, herinnert bij de-
.e, alle houders van pretentien, ten laste van het voorz. Departement *over den*
..re 1827, dat de tijd tot het indienen van hunne rekeningen, memorien of de-
.laratien, overeenkomstig de Wet van den 8 November 1815, no. 36, met *den*
..atsten der aanstaande maand Junij finaal zal zijn verstreken. Hij noodigt hen
..len ten gevolge uit, om dit uiterst tijdstip van indiening niet af te wachten,
.naar hunne stukken onverwijld aan bovengemeld Departement in te zenden.

'S GRAVENHAGE den 13 Mei 1828.

De Directeur-Generaal voornoemd:
VAN PALLANDT VAN KEPPEL.

De *Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen*, herinnert de belang-
.ebbenden aan de bepalingen der wet van den 8 November 1815, no. 36 (*Staats-*
..lad no. 51), volgens welke alle schuldvorderingen, betreffende den dienst van
.et afgeloopen jaar 1827, vóór den 1 Julij aanstaande moeten zijn ingediend, en
.oodigt de pretensiehouders ten laste van 's Rijks-kas over evengemeld dienstjaar
.it, om hunne declaratien bij hem Gouverneur in te dienen, vóór den 1 Julij 1828,
.aar zij anders geene betaling kunnen bekomen.

GRONINGEN
den 8 Mei 1828.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
G. W. VAN IMHOFF.

De *Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen*, brengt bij deze ter ken-
.nis van de belanghebbenden, dat in zijne bureaux ter lezing liggen de voorwaar-
.den, waarop door den heer Generaal-Majoor, Directeur van 's Rijks Artillerij-
Stapel- en Constructie-magazijnen te Delft, op den 17 Junij aanstaande, zal wor-
.den Aanbesteed: *het leveren van zestien stuks of acht stel brandspuiten met derzelver*
toebehooren.

GRONINGEN den 22 Mei 1828.

De Staatsraad, Gouverneur voornd.:
G. W. VAN IMHOFF.

De *Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen*, brengt bij deze ter ken-
.nis van de belanghebbenden, dat in zijne bureaux ter lezing liggen de voorwaar-
.den, waarop Zijne Excellentie de Minister voor de Marine en Kolonien, op
.den 9 Junij 1828, aan de minstaanbiedenden, bij inschrijving, zal Aanbesteden:
de leveringen van onderscheidene artikelen voor Zijner Majesteit's dienst benoodigd,
bij de departementen van de Marine te Amsterdam en Rotterdam.

GRONINGEN
den 27 Mei 1828.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
G. W. VAN IMHOFF.

Op Vrijdag den 6 Junij 1828, des voordemiddags ten elf ure, zal door den
Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid,
door een der Leden van de Gedeputeerde Staten en in het bijzijn van den funge-
.renden Hoofd-Ingenieur *C. van der Poel*, in het Provinciehuis te Groningen wor-
.den Herbesteed:

Het repareren en onderhouden van de Spilsluizen en aanhooren van dien te Gronin-
gen, van den 1 Julij 1828 *tot den 1 Julij* 1829.

Deze Herbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, waarop de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter
.lezing liggen in het Provinciehuis en bij de Kasteleins *van der Molen en Bontekoe*,
.aan de Groote Markt te Groningen.

Zullende voor de Aanbesteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan,
en bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur *C. van der Poel* nadere informatien te
bekomen zijn.

GRONINGEN den 28 Mei 1828.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
G. W. VAN IMHOFF.

De *Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen*, in aanmerking hebbende
genomen, dat het thans, nu de vaart met stoombooten op de Zuiderzee geregeld
staat plaats te hebben, nuttig en gepast moet worden gerekend aan de schippers,
die het gemelde vaarwater bevaren, te herinneren het reeds voorheen gepubliceer-
de Koninklijk besluit, van den 15 April 1826 (*Staatsblad* no. 28), behelzende
voorschriften, welke stoomvaartuigen en zeilschepen, bij het elkander tege..
men en voorbij varen, zullen moeten in acht nemen; heeft goedgevonden te
bepalen, dat, boven de gedrukte exemplaren, welke aan de Plaatselijke Bestu-
ren dezer Provincie, waar beurt- of veerschepen de Zuiderzee bevarende, te huis
behooren, worden gezonden, ten fine in art. 5 van gedacht besluit vermeld, te-
vens een afschrift van hetzelve besluit, invoege hierna volgt, drie achteréénvol-
gende malen in de Provinciale Groninger Courant zal worden geinsereerd, met
last aan alle binnen deze Provincie te huis behoorende schippers en stuurlieden,
die het aangaat, om zich, bij voorkomende gelegenheden, naar de daarin voor-
komende voorschriften met de meeste naauwkeurigheid te gedragen.

GRONINGEN
den 30 Mei 1828.

De Staatsraad, Gouverneur voornd.:
G. W. VAN IMHOFF.

Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-
Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz. enz.

Gezien ons besluit van den 4 September 1824 (staatsblad no. 47), houdende
voorschriften, door de stoomvaartuigen, bij het elkander tegenkomen en voorbij-
varen, in acht te nemen; overwegende dat het, ter voorkoming van ongelukken
en nadeelen, niet, minder van aanbelang is, gelijksoortige voorzieningen te ne-
men, ten aanzien van stoomvaartuigen en zeilschepen, zich in hetzelfde vaarwa-
ter met den anderen bevindende; op de voordragt van Onzen Staatsraad, Admi-
nistrateur der posterijen en verdere middelen van vervoer, van den 6 Maart ll.,
no. 68; gezien het rapport van den Raad van Ontvangsten, van den 28 dier
maand, no. 8; den Raad van State gehoord, hebben besloten en besluiten: be-
houdens de voorschriften, vervat in Ons bovengemeld besluit van den 4 Septem-
1824 (staatsblad no. 47), zullen *stoom-* en *zeilvaartuigen*, zich met elkander in
het zelfde water bevindende, bij het tegenkomen of over en weder voorbijvaren,
hetzij op de rivieren, wateren, stroomen of reeden, hetzij bij het in- of uit-
loopen van havens of alle andere uitgangen binnen dit Rijk gelegen, zich te hou-
den hebben aan de bepalingen hierna volgende:

Art. 1. De stoomvaartuigen zullen *bakboords* wal moeten houden, en wel zoo nabij als het vaarwater zulks eenigermate gedoogt.

Even zoo zullen zij, het vaarwater zulks gedogende, in het oploopen en voorbij varen van andere vaartuigen *bakboords* wal moeten houden, en alsdan bij dag of nacht dezelfde teekenen aanbrengen, als in de volgende § omtrent het nemen van stuurboordswal gezegd wordt, en daarenboven den roeper steken, ten einde het vóór hun zijnde vaartuig te waarschuwen, dat zij voorbij willen varen, op dat hetzelve zoo veel ruimte make, als het vaarwater toelaat, om hen te laten passeren.

Bij aldien zij echter door eenige omstandigheid, buiten hun toedoen, zich in de noodzakelijkheid zien gebragt, om *stuurboords* wal te nemen, zullen zij van stonden aan de snelheid hunner vaart aanmerkelijk moeten verminderen, en, ten blijke, dat zij *stuurboords* wal houden, bij dag, behalve de gewone vlag, nog eene *blaauwe* halver mast moeten hijschen, en, bij nacht, behalve de twee brandende lantarens, die zij verpligt zijn boven deks zigtbaar te houden, nog eene derde dergelijke aan den boegspriet hangen.

2. De zeilvaartuigen zullen zich, naar gelang der breedte van het vaarwater, in het midden van hetzelve of onder den tegenovergestelden wal der stoomvaartuigen moeten houden; — ingeval van laveren, zullen zij verpligt zijn te wenden, alvorens zij de koersstreek der stoomvaartuigen kruisen, en zich wachten van immer tusschen de stoomvaartuigen en den wal, dien deze houden, in te geraken, welk laatste volstrektelijk niet zal mogen plaats hebben.

3. Eenig stoomvaartuig, onder wege stil liggende, en deszelfs toestel niet in werking zijnde, zal ten teeken daarvan, op hetzelve bij behoorlijke tusschenpozingen, de klok worden geklept, en zal het stoomvaartuig, in dat geval, als een ten anker liggend schip beschouwd, en met alle zorgvuldigheid moeten vermeden worden.

4. De overtredingen der bepalingen, in de bovenstaande artikelen omschreven, zullen, overeenkomstig de wet van den 6 Maart 1818 (Staatsblad no 12), en, daartoe termen zijnde, naar aanleiding van het lijfstraffelijk wetboek, worden vervolgd en gestraft, onverlet de burgerlijke actie tot schadevergoeding door de belanghebbenden te vorderen.

5. Een afschrift van dit besluit, door den Gouverneur der provincie, waar eenig stoomvaartuig of beurtschip te huis behoort, gewaarmerkt, zal aan boord van hetzelve, op eene plaats, waar het kan gelezen worden, moeten voorhanden zijn.

Onze Staatsraad, Administrateur der posterijen en verdere middelen van vervoer, is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden gedrukt.

Gegeven te 's Gravenhage den 15 April des jaars 1826, het dertiende van Onze regering.

W I L L E M.

Van wege den Koning,
J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Uitgegeven den vier en twintigsten April 1826.

De Secretaris van Staat:
J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

De Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen:
G. W. VAN IMHOFF.

Voor eensluidend Afschrift,
De Griffier der Staten van de Provincie Groningen:
H. A. SPANDAW.

Op Vrijdag den 20 Junij 1828, des voormiddags te 11 uren, in een der appartementen van het Provinciehuis te Groningen, zal door den Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, onder nadere approbatie, worden Aanbesteed:

1.) *Het maken van Steenglooijing wederzijds* Delfzijl, *in den jare* 1828, *in twee perceelen.*
2.) *Het ..en van onderscheidene reparatien aan de Zeeweringen wederzijds* Delfzijl, *met de leverantie der Noodmaterialen voor dezelve, en het onderhoud tot den 1 Mei* 1829.
3.) *Het leveren van onderscheidene Noodmaterialen, met het onderhouden der differente Zeeweringen wederzijds het* Reitdiep *en de* Wadden, *tot den 1 Mei* 1829.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en opbod.

De bestekken, op welke de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve aan de lokalen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in 's Gravenhage en te Brussel, en in het Provinciehuis te Groningen, ter lezing liggen: te Groningen in den Doelen, bij de kasteleins van der Molen, Eekhoff, Bontekoe, Kleersnijder en Tiddens, alle aan de Groote Markt, voorts in de Nieuwe en Oude Munster, in het Blaauwe Paard en bij den kastelein Wilkens in de Zon, te Winsum bij den kastelein Borgman, te Uithuizen in de Roos, te Onderdendam in het Zijlvesterhuis, te Appingedam bij den kastelein Joesten, te Delfzijl bij van Bergen, te Sroobos in het Tolhuis, te Zuidhorn bij den kastelein Ossenduk, te Leeuwarden in de Valk, in het Hoogehuis en in het Harlinger Veerhuis, te Oldeboorn in 's Lands Welvaren, te Harlingen in het Heeren Logement, in de Paauw en in de Makkumer Wagen, aan de Lemmer in de Wildeman, te Dokkum in het Wapen van Amsterdam, bij de Woudpoort en in het Wapen van Groningen, te Sneek bij den kastelein Remkes, te Giezendam en Sliedrecht in de Regthuizen aldaar.

Zullende acht dagen vóór de aanbesteding, des noodig, aanwijzing in loco worden gedaan, als mede bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur C. van der Poel, te Groningen, nadere informatien te bekomen zijn.

GRONINGEN
den 31 Mei 1828.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
G. W. VAN IMHOFF.

Curatoren der Hoogeschool te Groningen roepen bij dezen op alle houders van pretensien ten laste van het Rijk, wegens leverancien ten behoeve der voorschreven Hoogeschool, over den dienst 1827, om hunne declaratien, voor zoo veel die niet reeds ingediend mogten zijn, in den vereischten vorm bij Curatoren voornoemd in te leveren, vóór den 1 Julij aanstaande, en zulks uit hoofde zij bij eene latere inzending geene betaling voor hunne pretensien kunnen erlangen.

GRONINGEN
den 14 Mei 1828.

Op last van Curatoren voornoemd:
A. L. WICHERS, *Secret.*

De *Curatoren der Hoogeschool te Groningen* berigten de daarbij belanghebbenden, dat, te beginnen met het aanstaande akademie-jaar, de lessen over de *toegepaste werktuigkunde éénmaal* per week zullen worden gegeven, en wel van de maand October tot de maand April, beide ingesloten; dat in overeenstemming daarmede de jaarlijksche bijdrage op de helft zal worden verminderd; en dat de lessen in de *gronden der wiskunst* zullen gegeven worden *viermaal* in de week, en wel des Maandags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, des avonds van 8 tot 9 uren.

GRONINGEN
den 30 Mei 1828.

Op last van Curatoren voornoemd:
A. L. WICHERS, *Secret.*

Onderscheidene dagbladen, de punten hebbende medegedeeld, welke aan de overweging der Kommissie voor het Hooger onderwijs zijn onderworpen, die den 2 Junij in 's Gravenhage hare eerste bijeenkomst houdt, wordt het, door die mededeeling, noodzakelijk een echten en getrouwen afdruk van de voorzegde Punten te geven. De lezer zal ze hier onder aantreffen.

Wij voegen er bij, onderrigt te zijn, dat deze Punten aan de Kommissie ten leiddraad bij haar onderzoek zullen verstrekken, zonder dat haar daardoor de gelegenheid is benomen, om ook over andere onderwerpen van het Hooger Onderwijs, welke hare aandacht mogten tot zich trekken, hare gedachten mede te deelen.

De vraagstukken zijn te gelijker tijd ter kennis gebragt van de onderscheidene Hooge Scholen. Men heeft de Curatoren en de Akademische Senaten daardoor in de gelegenheid willen stellen, om, des verkiezende, inlichtingen of bedenkingen bij de Regering in te zenden. Wij mogen de verzekering geven, dat, buiten dien, elke bijdrage, die eenig licht over deze belangrijke zaak kan verspreiden, aan de Regering welkom zal zijn.

PUNTEN VAN OVERWEGING, *voor de Kommissie, bijeengeroepen door Zr. Majs Besluit van den* 13 *April* 1828, *no.* 100.

A. *Gymnasiën*

1.) Uit welk gezigtspunt behooren de Gymnasiën te worden beschouwd? Behooren zij bij uitsluiting te zijn speciale scholen voor hen, die zich tot de akademische studiën voorbereiden? Of kunnen en behooren zij gelijktijdig te dienen tot opleiding van jonge lieden, die eene beschaafde opvoeding verlangen, doch niet voornemens zijn eene Universiteit te bezoeken?

2.) Op de Gymnasiën wordt thans, behalve in de oude talen, geregeld onderwijs gegeven in de Wiskunde, Geschiedenis en Aardrijkskunde. De vraag is, of er ook nog in andere vakken, welker kennis thans tot eene beschaafde opvoeding gevorderd wordt, onderwijs zou behooren gegeven te worden? Zou dit wenschelijk zijn ook dan, wanneer men meende, dat de Gymnasiën meer uitsluitend speciale scholen voor den geleerden stand dienen te zijn?

3.) Kan het doelmatig wezen, om aan de Gymnasiën of sommige derzelve hoogere klassen toe te voegen, met oogmerk, om de leerlingen langer op deze scholen te doen vertoeven, ten einde zij meer gevorderd in jaren op de Hooge Scholen overgaan, en tevens hunne kundigheden tot die hoogte brengen, dat zij met vrucht de lessen der Hoogleeraren kunnen bijwonen, zonder dat deze, gelijk nu wel eens het geval is, tot de beginselen zoude behoeven af te dalen?

B. *Onderwijs op de Hooge Scholen.*

1.) Zou het onderwijs, hetwelk op de Hooge Scholen gegeven wordt, wel geheel geëvenredigd zijn aan de behoefte der Maatschappij? Of zoude het niet eenige aanvulling behoeven, ter vorming van goede Staatsdienaren en ter bevordering van kundigheden, welke handel, Landbouw en Fabrijkwezen vereischen? Zoo ja, ware het dan niet het best, de meer praktische vakken niet gelijkelijk over alle Hooge Scholen te verdeelen, maar elk zoodanig vak of vakken toe te voegen, als met de plaatselijke behoeften en omstandigheden het meest overeenkomen; b. v. Fabrijkwezen aan *Gent* en *Leijden;* Landbouw aan *Utrecht* en *Gent;* Staatswetenschappen aan *Leijden* en *Luik;* Mijnwezen aan *Luik*, enz.: in dier voege, dat deze vakken voor elke Universiteit, aan welke zij mogten zijn aanbedeeld, als *hoofdzaak* zouden moeten worden aangemerkt?

2.) Zoude, in verband met dit denkbeeld, ook in aanmerking kunnen komen, of niet het oogmerk der bevordering van het onderwijs der nijvere klassen, allermeest en met de minste vermeerdering van kosten, zoude kunnen worden bereikt, door een of twee der thans bestaande Hooge Scholen meer bepaaldelijk voor de tot den Handel, Landbouw en Fabrijkwezen behoorende studiën te bestemmen, in den vorm van polytechnische instellingen, waar ook Burger- en Waterbouwkundigen, benevens Mechanici zouden kunnen worden gevormd; terwijl voorts de faculteits-leerstoelen op de andere Hooge Scholen zouden worden vereenigd?

3.) Verdient het denkbeeld van vereeniging der faculteiten, die thans op alle Hooge Scholen verspreid zijn, niet in allen gevalle te worden aanbevolen met betrekking tot die faculteiten, welke aanzienlijke materiële subsidiën vorderen?

4.) Verdient de tegenwoordige indeeling der vakken van onderwijs tusschen de faculteiten, met de gevolgen van die indeeling, te worden behouden? Is dit in het bijzonder het geval met betrekking tot de faculteiten van Geneeskunde, Letteren, Regten, en Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, alsmede met betrekking tot de Staats en Diplomatieke wetenschappen?

5.) Wat behoort ten aanzien van eenen heelen of halfjarigen cursus te worden vastgesteld? Zou een halfjarige cursus voor sommige lessen bepaaldelijk behooren te worden voorgeschreven?

Te deze gelegenheid zoude men gaarne zien onderzocht, of er eenige zwarigheid in gevonden wordt, dat de wensch worde toegestaan, door de akademische Senaten der drie Noordelijke Hooge Scholen geopenbaard, dat de aanvang der groote vakantie veertien dagen vroeger mogt worden gesteld, en evenzeer het einde veertien dagen vroeger plaats hebbe, dan onlangs is bepaald?

6.) Is het noodig eenige andere voorschriften te geven, aangaande de taal, waarin de lessen moeten gegeven worden? Zoude bepaaldelijk ten aanzien der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, en ten aanzien van sommige vakken van Geneeskunde en Regtsgeleerdheid, het gebruik der moedertaal niet behooren te worden voorgeschreven? Zou het nuttig zijn te bepalen, dat de kollegien over de diplomatische vakken in de Fransche taal gehouden werden?

C. *Akademische studiën. — Graden.*

1.) In hoe verre heeft de ondervinding de voor- en nadeelen van het tegenwoordig stelsel van studiën, zoodanig als hetzelve bij de reglementen voor het Hooger Onderwijs in de Noordelijke en Zuidelijke Provincien is vastgesteld, in het algemeen doen kennen? Verdient het stelsel van het Zuidelijk reglement, waarbij, ter verkrijging van akademische graden, steeds het volgen van akademische lessen gevorderd wordt, de voorkeur boven dat van het Noordelijke, volgens hetwelk men de akademische graden kan verwerven, ook zonder bewijs te geven van de academische loopbaan te hebben gevolgd, mits men aan eenige voorwaarden voldoe?

2.) Welke wijziging, ten aanzien van de thans daaromtrent bestaande bepalingen, zoude het aantenemen stelsel behooren te ondergaan?

3.) Wat heeft men te denken van het stelsel van geheel vrije studiën, zonder eenig voorschrift wegens lessen of kandidaats-examens?

4.) Wat daarentegen van het voorschrijven van een bepaalden studie-tijd, mitsgaders van eene orde van studie?

5.) Ingeval het voorschrijven van een bepaalden studie-tijd noodig wordt geacht, in hoe verre behooren de thans bestaande voorschriften te worden behouden of gewijzigd; bijzonder ten aanzien van de studiën in de Wis- en Natuurkundige wetenschappen en in de Letteren, waarbij, in uitzondering van de andere faculteiten, geen eigenlijke voorbereidende graad is voorgeschreven?

6.) Zal men zich bepalen, om in het algemeen tot het verkrijgen van akademische graden de bijwoning van akademische lessen voor te schrijven, of zal men blijven voortgaan de lessen met name aan te wijzen, die de Studenten verpligt zijn te houden?

7.) Zal men behouden het stelsel van getuigschriften van vlijtige bijwoning der lessen? Zal men over alle de voorgeschrevene lessen laten examineren?

8.) Is het geraden de schriftelijke opstellen, waar die thans bij de doctorale examens worden gevorderd, te behouden; of welke wijziging zouden de bestaande voorschriften op dit punt kunnen en behooren te ondergaan?

9.) Eene der Geneeskundige faculteiten heeft in der tijd voorgesteld, dat de Studenten, die zich aan de beoefening der Geneeskunde toewijden, niet behoorden te worden verpligt tot het verwerven van den voorbereidenden graad van Kandidaten in de Wis- en Natuurkundige wetenschappen. In hoe verre verdient dit denkbeeld bijval?

10.) Moeten de verordeningen omtrent de akademische proefschriften en de promotiën worden behouden, of in hoeverre zouden de algemeene beginselen van die verordeningen voor wijziging vatbaar zijn?

11.) Zullen de akademische graden verpligtend blijven tot het verkrijgen of uitoefenen van sommige bedieningen, standen of beroepen, of zou het nuttiger kunnen zijn het onderzoek der aspiranten aan Kommissie's van Staatswege op te dragen? Zou ook het een met het ander kunnen en behooren te worden vereenigd?

12.) Zijn de thans bestaande bepalingen omtrent de soorten der akademische graden voldoende, of zou het ook noodig of nuttig zijn de graden, vooral de doctorale in de faculteiten der Regten, en der Wis- en Natuurkundige wetenschappen, naar gelang van de hoofdvakken in eene en dezelfde faculteit begrepen, te splitsen en te vermeerderen?

13.) Is het noodig of nuttig, dat de studiën en examens van vreemdelingen aan de algemeene regels, voor de ingezetenen vastgesteld, blijven onttrokken? Zou dit punt geene nadere bepalingen behoeven?

14.) Wat te bepalen omtrent de kracht van diplomata op buitenlandsche Hooge Scholen verkregen? Zoo dezelve hier te lande behoren te worden geldende verklaard en erkend, onder welke voorwaarde kan zulks plaats hebben?

15.) Zijn de kosten der examens te hoog?

16.) In geval de voorkeur wordt gegeven aan het verpligtend volgen der akademische lessen en aan het voorschrijven van een studie-tijd, door welke maatregelen zal men verhinderen, dat niet de jonge lieden zoo veel mogelijk op ééns alle lessen volgen, ten einde de Hooge School te kunnen verlaten, om eerst tegen het tijdstip hunner promotie derwaarts terug te keeren?

D. *Professoren*

1.) Voortijds werden de Professoren tot het doceren van bepaalde vakken geroepen. Thans worden zij alleen benoemd voor eene faculteit, en de verschillende vakken onder hen verdeeld. Door sommigen is de vroegere orde van zaken teruggewenscht. Men vraagt alzoo, welke wijze verkieslijker zij, en tevens, of men de voorkeur behoort te geven aan zoodanige verdeeling, waar door het onderwijs van eenig vak uitsluitend aan één' Hoogleeraar wordt toevertrouwd, dan wel of het noodig en nuttig zij, aan meerdere Professoren hetzelfde vak op te dragen, zoo dat er eene soort van mededinging plaats grijpen?

2.) Zijn de kollegie-gelden, zoo als die thans bepaald zijn, te drukkend voor de ouders? Kunnen zij ook als te winstgevend voor de Hoogleeraren aangemerkt?

3.) Geven de kollegie-gelden ook aanleiding tot het doen ontstaan aangenaamheden of verkeerdheden in de betrekkingen tusschen Hooglee Studenten.

4.) Door sommige Hoogleeraren geklaagd zijnde, dat de voordeelen Hoogleeraar-ambt, in het bijzonder de kollegie-gelden, te ongelijk deeld, is de vraag: of deze klagten billijk zijn; zoo ja, op welke wij tegen zou kunnen worden voorzien, zóó dat alle reden tot oneenigheid deswege zou worden weggenomen, en tevens de meerdere werkzaamheid regtmatig worden beloond? Zou daartoe ook kunnen strekken het doen door de Studenten van vaste jaarlijksche of drie maandelijksche contributi

5.) Bij het behouden der thans bestaande verordeningen over de kolleg den, blijft de vraag, of er geene nadere bepaling behoort te worden over de inzameling dier gelden?

6.) Zijn er voldoende redenen, om aan de Hoogleeraren, bij uitzo van alle andere Staats-ambtenaren, na 30jarige dienst, eene verhooging ven van één vierde der jaarwedde?

7.) Op welke wijze zouden de bepalingen omtrent een op te rigten pe en weduwenfonds voor Hoogleeraren het best in werking kunnen worden

8.) De bepalingen omtrent de regten en attributen der *buitengewone* Ho*ren* niet zeer volledig zijnde, wordt gevraagd, waar mede dezelve aan te zijn?

9.) Daar men dikwijls moeijelijkheid vindt in de keuze van bekwa raars, en van de andere zijde velen het verlangen te kennen geven, om Hooger Onderwijs te worden geplaatst, zoo vraagt men, of het, ten e een en ander te gemoet te komen, en ter aankweeking van goede Leera nuttig zoude kunnen zijn, aan gegradueerden, die zulks mogten verla vergunning te verleenen, om lessen te houden onder den titel van Lector gen anderen? zoo ja, op welken voet, en door wien deze vergunning hooren te worden gegeven?

10.) Zijn er redenen, die het niet raadzaam maken, de posten van raar, Lector, enz., bij wijze van mededinging (concours) te vervull zulks daarentegen nuttig zou kunnen zijn, welke beginselen zouden desw nen worden aangenomen?

11.) Zou het raadzaam zijn eenige bepalingen te maken omtrent de praktijk der Hoogleeraren in de Regten en in de Geneeskunde; zoo ja,

E. *Studenten.*

1.) De ondervinding leert, dat vele Studenten te jong en te weinig vo op de Hooge School komen. Sommige jonge lieden verlaten zelfs de Gy vóór zij alle klassen hebben doorloopen, en doen zich voorkomen, als zij zich door eigene oefening of huis-onderwijs voorbereid; terwijl eene plaats hebbende rekkelijkheid bij de examens, die van zoodanige jong worden afgenomen, het kwaad nog erger maakt. Het is alzoo de vraag maatregelen zouden kunnen worden genomen, om te verhoeden, dat de j den niet te weinig voorbereid op de Hooge Scholen worden toegelaten?

2.) Wanneer het stelsel van akademische studiën, zoodanig als het reglement voor de zuidelijke Hooge Scholen is gevestigd, de voorkeur de missie wegdroeg, vraagt men, of het, in den geest van dat stelsel, niet kelijk of althans heilzaam zoude zijn, de studiën der jonge lieden aan e wer toezigt te onderwerpen?

3.) Zouden er maatregelen behooren te worden genomen, om de op delijke Hooge Scholen bestaande vereenigingen van Studenten, de daar verband staande plagerijen en ontgroen partijen tegen te gaan? zoo ja, we zouden er ook middelen kunnen worden gevonden, om deze vrucht van ee *esprit de corps* zoodanige wending te geven, dat de daaruit voortvloeije bruiken wierden weggenomen, en eene voor de jeugd heilzame strekking wierd gegeven?

4.) Zou het nuttig kunnen zijn in het reglement eene bepaling in te la waarbij aan de Studenten verboden werd, eenige vereeniging of vergade houden, zonder autorisatie van den Rector der Hooge School, onder la tevens aan de politie, om ongeoorloofde vereenigingen te weren?

F. *Materiële subsidiën.*

1.) Daar de verdeeling der fondsen, welke voor de instandhouding en meerdering der verzamelingen worden toegestaan, als mede de aanwending ve, wel eens tot moeijelijkheden aanleiding geeft, het zij door dat er gel voorziening in verschillende behoeften wordt verlangd, het zij door dat recteuren der verzamelingen zich beklagen, niet vrij genoeg over de fo kunnen beschikken, zoo vraagt men, of, en zoo ja, welke wijziging de de verordeningen dienen te ondergaan, ten einde zoo wel de gepaste en aanwending der fondsen in het belang van het onderwijs en der wetensc worden bevorderd, als een behoorlijke waarborg aanwezig zij, dat de voor het oogmerk worden besteed.

2.) Zouden de akademische gebouwen niet kunnen en behooren te wor bragt ten laste der steden, waarin de Hooge Scholen zijn gevestigd?

G. *Ondersteuning en aanmoediging der studien.*

1.) Behoort het uitschrijven van prijsvragen te worden behouden? Z zou het ook raadzaam zijn eenige wijzigingen in de bestaande verordenin pens derzelver getal als anderszins te maken?

2.) Pleit de noodzakelijkheid of eenige andere gewigtige reden voor b houd der Lands beurzen? Zou het niet verkieslijk zijn, ook uit aan van het toenemend getal der Studenten, die beurzen af te schaffen, en, des te doen vervangen door vrijstellingen van kollegie-gelden of kontributiën.

3.) Zoo de beurzen moeten behouden worden, zouden dan ook eeni zelve niet beter kunnen worden bestemd ter belooning van uitstekende Stu ten einde hen in de gelegenheid te stellen, om hunne studiën nog eenig voort te zetten?

4.) Bij het behouden der beurzen, vraagt men, of het ook zaak zou zen, het splitsen derzelve te veroorloven, en andere maatregelen te nemen welke de meest regtmatige toekenning der beurzen zou kunnen worden bevo

5.) Kunnen en behooren er ook meerdere middelen te worden aangewe eenen edelen naijver onder de jonge lieden op te wekken, en de studiën moedigen?

H. *Akademisch bestuur.*

1.) Uit welk oogpunt moeten de Hooge Scholen in den tegenwoordig beschouwd worden? Zijn zij voornamelijk vereenigings-punten van ken wetenschap, werwaarts zij allen zich begeven, die, door dorst tot kennis, d worden genoopt? Of zijn zij voornamelijk Hoogere Scholen en Lands in gen, meer bepaaldelijk ten doel hebbende de vorming van bekwame Staatsd en Staatsburgers? Welk onderscheid ontstaat uit dit verschil van gezigtspu betrekking tot de behandeling der jeugd?

2.) Is het bij den veranderden loop der omstandigheden raadzaam, de ling der kollegiën van Curatoren te behouden?

3.) In hoe verre zou het verkieslijk kunnen worden geacht, het ambt va *demiae Rector* niet jaarlijks te doen overgaan, maar denzelfden Hoogleeraar mede langer te belasten?

4.) Zijn de tegenwoordige bepalingen betrekkelijk het handhaven der aka sche tucht voldoende? Zijn zij dit ten aanzien van het toezigt over de stu Zijn zij het ten aanzien van het toezigt over de zeden? Behoort het uitsp der disciplinaire straffen te verblijven aan den Academischen Senaat? Zoo op welke wijze daarin te voorzien?

5.) Behooren er in de Akademie-steden ook maatregelen te worden geno door welke de politie in verband worde gesteld met de Akademische Over ten einde deze laatste zoo wel de misstappen der studerenden kunne vóórko als onderrigt worden van het wangedrag, waaraan deze zich mogten sch maken?

I. *Algemeene punten.*

1.) In hoe verre is het verkieslijk, in de verordeningen op het Hooger derwijs de eenheid te bewaren? Kunnen er gevallen zijn, en zoo ja, we waarin men van deze eenparigheid zoude kunnen afwijken, zonder benad der goede studiën?

2.) In hoe verre ware het nuttig te bepalen, dat de verordeningen op Hooger Onderwijs, zoo veel zij den omvang van het onderwijs en der stu betreffen, na zeker tijdsverloop, kunnen of behooren te worden herzien?

3.) Zoude het doelmatig knnnen wezen, bij het Departement van Onde nu en dan een Raad van bekwame mannen bijeen te roepen, welke zich ze onledig houden met alles, wat tot verbetering van het onderwijs zoude ku strekken?

4.) Welke bepalingen zouden er kunnen worden gemaakt, ten einde de Al demische verordeningen door elk burger der Hooge School getrouwelijk worde gekomen en uitgevoerd?

5.) Is er mogelijkheid eene dotatie voor de Hooge Scholen te creëren uit kontributien der studenten?

(*Nederl. Staats-Courant.*)

Te Groningen, bij de Wedw. M. VAN HEIJNINGEN BOSCH en ZOON, Oude Ebbinge-straat A, 78. *Met autorisatie.*